

Του Χρήστου Βλ. Γκόρτσου
Γενικού Γραμματέα
Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών

Ο Ενιαίος Χώρος Πληρωμών σε Ευρώ

Από την θεωρία στην πράξη

Από τον Ιανουάριο του 2008, περισσότερες από 4.000 ευρωπαϊκές τράπεζες, μεταξύ των οποίων και οι 24 τράπεζες-μέλη της EET, ξεκίνησαν να παρέχουν στην πελατεία τους τη δυνατότητα ηλεκτρονικών μεταφορών πιστώσεων (εμβάσματα) και πληρωμής με πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τους όρους που ορίζονται πανευρωπαϊκά στο πλαίσιο λειτουργίας του **Ενιαίου Χώρου Πληρωμών σε Ευρώ (SEPA και SEPA Cards Framework - SCF)**.

Έως το τέλος του 2009, θα αρχίσει να παρέχεται από τις εγκατεστημένες στη χώρα μας τράπεζες και το τρίτο ηλεκτρονικό εργαλείο πληρωμών του SEPA, δηλαδή οι άμεσες χρεώσεις (πάγιες εντολές).

Ο πολιτικός στόχος του SEPA

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα εκτιμούν ότι η παροχή ανταγωνιστικών υπηρεσιών αποτελεί προϋπόθεση για την εξασφάλιση ισχυρής οικονομικής ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της ενιαίας αγοράς. Για την επίτευξη αυτού του στόχου το ενδιαφέρον των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εστιάζεται:

- στον εκσυγχρονισμό των ηλεκτρονικών πληρωμών σε ευρώ (δηλαδή καρτών, μεταφορών πιστώσεων και άμεσων χρεώσεων) και των συστημάτων εκκαθάρισης και διακανονισμού τους, καθώς και
- στην εξάλειψη των υφισταμένων διαφορών μεταξύ εγχώριων και διασυνοριακών πληρωμών.

Οι αλλαγές που θα επιφέρει ο SEPA

Οι βασικές αλλαγές που θα επιφέρει ο SEPA στη διενέργεια πληρωμών από τους καταναλωτές, τις επιχειρήσεις και το Δημόσιο της χώρας μας θα μπορούσαν να συνοψιστούν στα ακόλουθα:

1. Για τους καταναλωτές, τις επιχειρήσεις και τις Δ.Ε.Κ.Ο.

- Χρήση ενός τραπεζικού λογαριασμού για την αποστολή και λήψη ηλεκτρονικών πληρωμών σε ευρώ σε/ από όλες τις χώρες που συνθέτουν το εδαφικό πεδίο εφαρμογής του SEPA. Προσβασιμότητα στους λογαριασμούς πελατείας 31 ευρωπαϊκών χωρών (Ευρωπαϊκή Ένωση, Νορβηγία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Ελβετία).
- Χρήση ενιαίων προτύπων και ενιαίων τεχνολογικών εφαρμογών για την αποστολή και λήψη των πληρωμών. Δυνατότητα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης από την επιχείρηση της απαίτησης που καλύπτει η εισερχόμενη πληρωμή.
- Ομοιόμορφοι κανόνες για τη διενέργεια ηλεκτρονικών πληρωμών ανεξαρτήτως εάν αυτές γίνονται εντός της χώρας μας ή εντός του SEPA (π.χ. χρήση IBAN και BIC).

- Εγγυημένη χρονικά ολοκλήρωση της μεταφοράς πίστωσης ή άμεσης χρέωσης.
- Εγγυημένη πίστωση ολόκληρου του μεταφερόμενου ποσού στον δικαιούχο.
- Κάθε τράπεζα λαμβάνει τα έξοδα της πληρωμής αποκλειστικά από τον πελάτη της. Ο πελάτης δεν πληρώνει και τα έξοδα της άλλης τράπεζας.
- Ομοιόμορφοι κανόνες προστασίας του καταναλωτή σε ολόκληρη την Ευρώπη και ανάλογα με το χρησιμοποιούμενο ηλεκτρονικό εργαλείο πληρωμής.
- Πλήρως αυτοματοποιημένη διαδικασία ολοκλήρωσης της πληρωμής.
- Ομοιόμορφοι κανόνες για τις απορρίψεις και τις επιστροφές σε περίπτωση αδυναμίας πίστωσης του λογαριασμού του δικαιούχου.
- Αύξηση της ασφάλειας κατά την διενέργεια πληρωμών με κάρτες (EMV chip και χρήση PIN).
- Δυνατότητα αποδοχής από τους εμπόρους, εφόσον το επιθυμούν, όλων των καρτών πληρωμής που κυκλοφορούν στην Ευρώπη και είναι συμβατές με το περιβάλλον SEPA. Αύξηση του αριθμού και της αξίας των συναλλαγών, ειδικά σε τουριστικούς προορισμούς.

2. Για το Δημόσιο

- Προώθηση της χρήσης κοινών πανευρωπαϊκών ηλεκτρονικών εργαλείων πληρωμής για την είσπραξη οφειλών προς το Δημόσιο από τους πολίτες και την πληρωμή πολιτών και επιχειρήσεων από το Δημόσιο.
- Πρόσβαση στους τραπεζικούς λογαριασμούς πελατείας 31 ευρωπαϊκών χωρών (π.χ. για την πληρωμή συντάξεων δικαιούχων του ελληνικού Δημοσίου που είναι εγκατεστημένοι σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες).
- Χρησιμοποίηση ηλεκτρονικών εργαλείων πληρωμής και ειδικά των άμεσων χρεώσεων και των καρτών για την πληρωμή οφειλών των πολιτών στο Δημόσιο. Σταδιακή αντικατάσταση άλλων, μη ηλεκτρονικών και «ακριβών»

εργαλείων πληρωμών, όπως οι επιταγές και τα μετρητά.

- Παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας, συμβατών με το πλαίσιο των κανόνων του SEPA, είτε σε πολυμερές (με περισσότερες τράπεζες) είτε σε διμερές επίπεδο (με μια τράπεζα) συνεργασίας.

Αντί επιλόγου

Η υλοποίηση του SEPA αντιμετωπίζεται θετικά από τις ελληνικές τράπεζες, όπως και από τις ευρωπαϊκές, και συγκεκριμένα ως ευκαιρία για την αύξηση της χρήσης των ηλεκτρονικών εργαλείων πληρωμών έναντι των μετρητών και των επιταγών που απαιτούν χειρόγραφη διαχείριση.

Οι ελληνικές τράπεζες συμμετέχουν από την αρχή στο φιλόδοξο στόχο της ενοποίησης της ευρωπαϊκής αγοράς πληρωμών. Ο SEPA πέρασε από την θεωρία στην πράξη και στην χώρα μας. Η προσφορά σύγχρονων εργαλείων πληρωμών για εγχώρια και πανευρωπαϊκή χρήση έχει εξασφαλιστεί από το τραπεζικό μας σύστημα. Αυτό που πλέον απομένει είναι η ζήτηση αυτών των εργαλείων πληρωμών από τους τελικούς χρήστες υπηρεσιών πληρωμών και η κατανόηση των πλεονεκτημάτων χρήσης τους.

Ωστόσο, σε χώρες όπως η Ελλάδα, αναγκαία είναι και η αλλαγή παγιωμένων συνθηκών δεκαετιών αναφορικά με τον τρόπο διενέργειας των πληρωμών. Η χρήση μετρητών και επιταγών πρέπει να δώσει τη θέση της στη χρήση των σύγχρονων ηλεκτρονικών εργαλείων πληρωμών. Η κάμψη των σχετικών ενιστάσεων απαιτεί συντονισμένες ενέργειες, εκπαίδευση και κυρίως όραμα για μια ακόμα, μέσα στην τελευταία δεκαετία, προσαρμογή της κοινωνίας στις συνθήκες λειτουργίας του ευρωπαϊκού νομισματικού και χρηματοπιστωτικού συστήματος, με στόχο τη μέγιστη αξιοποίηση από τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις των ευκαιριών που παρέχουν τα σύγχρονα διεθνοποιημένα τραπεζικά συστήματα.